

at kjøbe en Ting paa det Vilkaar, at han vil have Panteret i Tingen for den hvede Forstrækning. I disse Tilfælde, i hvilke Tingen overhovedet kun erhverves behæftet med Panteret, kunde det synes urimeligt at erklære Forholdet for ugyldigt, idet man herved formentlig kun vilde opnaa at tvinge Overdrageren til at give Rettsforholdet den Stikkelse, at han forbeholdt sig i Tilfælde af Vederlagets Udeblivelse at omstøde den flete Eiendomsoverdragelse, ved hvilken Ordning Sittet synes vundet, men snarere Noget tabt. Raisonnementet gaar altsaa ud paa, at man ved at udstrække Forbudet mod Underpant i Løsøre ogsaa til de heromhandlede Tilfælde kun vil opnaa at tvinge Overdrageren til at forbeholde sig en Sikkerhedsret, som er endnu mere betryggende for ham, end Underpant i Løsøre. Det er imidlertid kun rigtigt i en begrændset Kredt af Tilfælde, som derhos ikke er af stor praktisk Betydning. Det anførte Raisonnement kan for det Første aldrig benyttes til Forsvar for nogen Pantfætning af et Tingsindbegreb (hypotheca universitatis); thi et af Overdrageren taget Forbehold om i Tilfælde af det betingede Vederlags Udeblivelse at ville have det, han har overdraget, tilbage, kan alene virke med Hensyn til de individuelle Ting, over hvilke Eiendomsretten kun med denne Begrændsning er gaaet over til Erhververen, men det kan, idetmindste i Regelen, ikke virke med Hensyn til de nye Ting, Erhververen har anskaffet og indlemmet i Tingsindbegrebet. Disse ville være hans fuldstændige Eiendom, og kunne ikke fordres udleverede i Kraft af hint Forbehold. Og selv naar Talen ikke er om Tingsindbegreb, men om enkelte bestemte Ting, vil det vise sig, at et saadant Forbehold ingenlunde altid skaffer Overdrageren samme Sikkerhed som en Panteret. Hvis Erhververen nemlig har forbeholdt Tingen og forøget dens Værdi, vilde denne Værdiforøgelse komme enhver Panthaber tilgode, men et Forbehold af det angivne Indhold vil ikke kunne berettigge Overdrageren til (s. Ex. ligeoverfor Erhververens Konkursbo) at vindicere Tingen i dens nuværende Stikkelse; for at faa den udleveret, maa han først erstatte Værdiforøgelsen. Det ses saaledes, at for-

beholdt Eiendomsret ingenlunde altid giver Overdrageren samme Sikkerhed som Panteret. Pantretten omfatter nemlig Tingsindbegrebet eller Tingen i den Stikkelse, den til enhver Tid har; den opfanger den økonomiske Forbedring, eller Udvidelse, som skyldes det af Pantfætteren anvendte Arbejde og de af ham gjorte Beføstninger, og fremtræder altsaa herigjennem som en Behæftelse af hans øvrige Formue og tilkomende Erhverv, forsaavidt de nemlig maatte blive anvendte til det Pantfattes Forbedring eller Udvidelse. Det er netop den sidstangivne Egenskab ved Pantretten, der gjør den farlig for den personlige Kredit, som maa lide under enhver Institution, der giver enkelte Kreditorer Afgang til forlods Fyldestgjørelse af det, den Paagjældende ved sin økonomiske Virksomhed indvinder, medens der selvfølgelig ikke kan have nogen fornøftig Indbending imod, at en Overdrager med den ene Haand holder fast paa en Ting, som han ikke vover at give fuldstændigt fra sig. Det kan altsaa ikke i Tilfælde af den angivne Art siges at være urimeligt at forbyde en Overdrager at forbeholde sig Underpant i den overdragne Ting. Følgen heraf vil i mange Tilfælde heller ikke blive, at Eiendomsoverdragelsen kun sker med det oftnævnte Forbehold, just fordi et saadant ofte ikke vil kunne fyldestgjøre Niemedet, men Følgen vil blive, enten at der sker en fuldstændig ven og klar Eiendomsoverdragelse, eller at den hele Retshandel slet ikke kommer istand. Dette Sidste kan maasse være uheldigt, men det er, som oftere bemærket, den nødvendige Konsekvens af ethvert Forbud mod Underpant i Løsøre, at man derved udsætter sig for ogsaa at ramme Retshandler, hvis Indgaaelse i og for sig maa siges at være berettiget. Naar Talen imidlertid er om Overdragelse af Ting, som ikke ere modtagelige for eller dog i Almindelighed ikke pleie at være Gjenstand for Forbedring (s. Ex. Møbler, Sølvstøi), vil Overdrageren unegtelig gjennem et Forbehold, som det angivne, opnaa ganske samme, ja endog større Sikkerhed, end ved at forbeholde sig Underpant i Tingen. Men dette indeholder dog ingen Grund til forsaavidt at opstille en Undtagelse fra Hovedregelen i § 149. Thi i disse Tilfælde